

Sømna
kommune

Årets Gang for 2017

SØMNA KOMMUNE
LANDBRUKSKONTORET

NIBIO kartla alt jordsmonnet i Sømna i 2017

LANDBRUKSKONTORET 2017

Landbrukskontoret har hvert år utarbeidet en oversikt med mye fakta om utviklingen i landbruket siste år. Denne oversikten blir for omfattende til å inngå i kommunens samlede årsmelding. Nemnda har etterlyst den ”gamle årsmeldinga” som sier mer om utviklingen i landbruket og den følger her.

VÅRE ARBEIDSOMRÅDER

Arbeidsområdene våre spenner over et vidt felt:	
Bygdeutvikling,	- Innenfor jord- og skogbruk, tilleggsnæringer og annet
Ressursforvaltning	- Areal, natur, vilt, kulturlandskap og forurensing
Støtteordninger	- Lovpålagte kontrolloppgaver, statistikk og beredskap
Kommunens web-side / Facebookside	- Vedlikehold og oppdatering
Velferdsordninger	- Produksjonstillegg, Reg.miljøprogram, avløserordning, veterinærvakt ol
Politisk funksjon	- Saksbehandling, høringer, planverk, sekretariat vilt- og landbruksnemnd
Annet	- Koordinering, møteaktivitet, etterutdanning og prosjektrelatert arbeid, vedlikehold/oppdatering av kartverk

Et fellestrekk er at lovverket setter stadig strammere rammer for hva som er tillatt parallelt med at kontrolloppgaver og ansvar for oppgavene delegeres fra Fylke og Departement over til kommunene. Tidligere gav kommunene råd til fylkesmann som avgjorde sakene, i dag avgjør kommunen de fleste sakene selv. De siste årene har fokus på miljø kommet stadig sterkere.

BEMANNING INNEN AVDELINGA

Jordbruk:	2,5 stillinger	
Web og vilt:	0,5 stillinger	
Skog:	0,5 stilling	(kjøpes fra Brønnøy kommune)

Landbrukskontorets virkeområde er delt i to. Jordbruk med kontor i Vik og skogbruk i Brønnøysund. LK i Vik hadde i 2017 et sykefravær på 1,41 %. (Sømna kommune samlet: 8,11%)

JORDBRUK I SØMNA I 2017

Lovsaksarbeide

Landbruksnemnda hadde 6 møter og behandlet 71 saker. Vi er liberale med fradeling av uproduktivt areal, men restriktive til fradeling av dyrket jord. Dette er kjent, og søkere innretter seg slik at vi kan akseptere de fleste søknadene. Det legges mye arbeid i dialog med søkerne i forkant av søknadene. Dette krever tid, men medfører at vi i 2017 ikke hadde noen klagesaker. (i 2016 kun en klagesak). Vi omdisponerte 3,0 da fulldyrka jord i 2017. Alt dette gjaldt en boligtomt ved Viksjøen. (2016: 6,1 da, 2015: 2,3 da, 2014: 1 dekar)

I tillegg ble det fattet 30 delegerte vedtak. Disse sakene gjaldt forlenget arbeidsfrist på tilskudd til SMIL-tiltak og tilskudd til drenering. Det er fattet **ca 280** delegerte vedtak i ordningene for produksjonstilskudd, miljøtilskudd og velferd. I tillegg er det fattet en del vedtak knyttet til spredning av husdyrgjødsel.

Nemnda håndhever boplikt strengt. Oppfølging av slike vedtak er krevende og LK har ikke hatt kapasitet til nødvendig oppfølging på mange år. Her ligger det en meget arbeidskrevende oppgave før alt er i henhold til lovverk og vedtak igjen. Noen saker makter vi å følge opp, men langt fra alle. Dette fører til dessverre til forskjellsbehandling.

HOVEDTALL FRA JORDBRUKET I SØMNA

	enhet	1995	2014	2015	2016	2017
Antall foretak	(stk)	154	96	94	89	85
Antall melkebruk *	(stk)	128	58	54	53	54
Melkekvote		9.699 912 (1997)	11 628 873	11 708 499	11 535 247	11 528 543
Antall melkekyr	(stk)	1 928	1 668	1 711	1 688	1 662
Antall ammekyr	(stk)	79	153	154	209	198
Antall ungdyr	(stk)	4003	3 743	3 799	3 932	4 065
Antall avlspurker	(stk)	44	109	78	98	86
Antall gris solgt til slakt	(stk)	404	3842	5189	5215	
Antall vinterfôra sau	(stk)	262	816	890	793	838
Verpehøner	(stk)		14 931	14 935	14897	14 915

Jordbruksareal - totalt	(da)	29 433	31 780	30 108	30 205	30100
Grønnsak og matkålrot	(da)	117	3	3	1	1
Potet	(da)	312	67	43	27	23
Korn	(da)	1 493	1 419	1492	1469	1740

* I tallet regnes en samdrift som et melkebruk. I 2017 har vi 1 samdrifter slik at antallet bruk med aktive kvoter i 2017 egentlig er 55.

TILSKUDDSORDNINGENE I JORDBRUKET

	2 013	2 014	2015	2016	2017
Produksjonstillegg*	31935046	32 154 413	31 608 991	31228412	31 558 858
Avløserordningen - ferie/ fritid	4 600 129	4 519 094	4 350 389	4 332 521	4 206 240
Refusjon syke-avløsning mm.	661 132	988 925	509 093	382 576	823 041
SUM	37 196 307	37 662 432	36 468 473	35 943 509	36 588 139

*Produksjonstilskudd inkl. driftstilskudd melk

Landbruksdirektoratet innførte et nytt elektronisk søknadssystem for produksjonstilskudd og avløsertilskudd for ferie og fritid – eStil. Det er nå bare mulig å søke elektronisk via Altinn. Søknadsfristene 15. mars og 15. oktober er eksakte. Er det ikke levert søknad innen disse fristene, utbetales det ikke tilskudd. Det er imidlertid mulig å endre en søknad som er innlevert i 14 dager etter søknadsfristen. Det er også mulig å etterregistrere enkelte ordninger helt fram til 10. januar året etter. Nå utbetales tilskuddet i sin helhet i februar etter søknadsåret.

Landbruksdirektoratet presiserer at reglene for alle tilskudd skal praktiseres strengere. Ved feil og mangler som oppdages under behandlingen eller ved stikkprøvekontroll skal det alltid vurderes om dette bør føre til avkortning i utbetaling. Det nye eStil oppleves av landbrukskontoret som mere tidkrevende å håndtere enn det tidligere systemet Wespa.

Annet innvilget i 2017

	Søknader	Overslag	Tilskudd
Bruksutbygging – fylkesvise BU-midler	1	2 720 000	680 000
Etableringstilskudd -nye gårdbrukere	0		
Tilleggsnæring – fylkesvise BU-midler	1	310 000	100 000
SMIL-Midler	29	3 728 914	1 179 450
Avlingsskade	0		-
Tilskott til drenering	17		426 660
Miljøprogram for Nordland	60		1 086 689
SUM			3 472 799

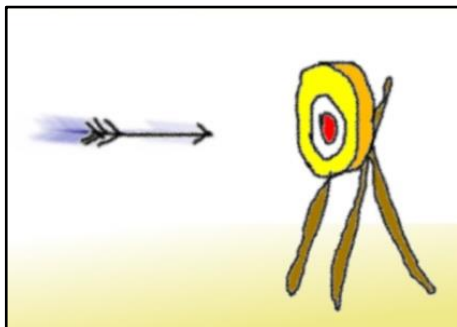
Landbrukskontoret utarbeider planer og bistår ved eiendomsoverdragelser. Vi hjelper gårdsbruk som har økonomiske problem. Vi lager nydyrkingsplaner, profileringsplaner og grøfteplaner. Ved søknader om BU-midler bistår vi med planlegging og rådgivning.

Mange synes søknadene om miljøtilskudd (RMP) er kompliserte, og kjøper bistand fra oss, eller lar være å søke selv om de er berettiget tilskudd.

Brekkeidet 2016. Ved spredning av husdyrgjødsel på eng med slepeslange og stripespreder får man et tilskudd pr kr 50,- pr dekar gjennom RMP. Foto: Nils Nyborg

MÅLOPPNÅELSE

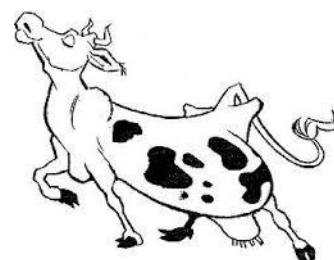

Vi har en utfordring ved at LK er tilført flere kommunale oppgaver uten økt bemanning. Samtidig har staten opprettholdt mengden med lovpålagte oppgaver. Vi har også en klar forventning om å fungere som et utviklingskontor.

Vi prioriterer da de oppgavene som tilfører næringa økonomiske virkemidler. Dette medfører dessverre at en del lovpålagte oppgaver blir liggende.

Mål som er nådd:

- Laget Sømna's første Beitebruksplan
- Deltatt i arbeidsgruppa for kommuneplanens samfunnsdel
- Via NIBIO er alt jordsmonn i Sømna kartlagt i 2017
- Prosjekt Liv i Bygda har oppnådd mange av målene sine
- Kommunens hjemmeside er oppgradert og forbedret
- Formidlet ca 40 millioner til Sømna's viktigste næring
- Fortsatt nedgang i elgbestanden som forventet og ønsket
- Stort fokus på drenering og historisk høy tildeling av SMIL-midler.
- Regnskap i balanse

Mål som ikke er nådd:

- For liten tid til kontroll av produksjonstilskudd, miljøtilskudd mm.
- Stort etterslep på lovpålagte oppgaver som boplikt og jord ute av drift
- Etterslep på oppretting av kartverket (AR5) og oppfølging av interessen for drenering
- Økende saksbehandlingstid på sykeavløsning på slutten av året pga redusert bemanning.

Fokus framover!

- En person fikk høsten 2017 redusert stilling og en får våren 2018 rett på seniortiltak. Et ½ årsverk mindre gir økt saksbehandlingstid og fare for økonomiske og utviklingsmessige tap for landbruket
- Prosjekt Liv i Bygda
- Rullering av landbruks- og næringsplan
- Følge opp ny gjødselsforskrift og arbeide for etablering av Biogassanlegg i Sømna
- Kartlegge fremmede/svartelistede planter som nå etablerer seg i Sømna
- Et samarbeide mellom politikere, administrasjon og grunneiere som bidrar til en bærekraftig og fornuftig beskatning av hjortevilt
- Kartlegge jordleieforhold for å sikre langsiktige leieavtaler eller eventuelt salg som tilleggsjord
- Oppdatere av gårdskart, særlig fokus på innmarksbeite
- Aktivt bidra til gjennomføring av dreneringstiltak på dyrka jord
- Øke kunnskapsnivå hos jegere/jaktledere
- Holde kommunens hjemmeside og facebookside oppdatert og drive med kontinuerlig fornying
- Bidra til fortsatt utvikling av landbruket i kommunen

VILTFORVALTNING

Viltnemnd

I 2017 hadde nemnda tre møter og behandlet 16 saker.

Målsettinger for hjorteviltforvaltningen 2014-2017

Beskrivelsene i målsettingene er gjort etterprøvbare. Dette er et redskap som brukes aktivt for analyse etter hver jakt sesong.

Fellingsresultater

I tråd med avskyttingsplanene til storviltområdene settes fellingskvoten for elg ned når fellingsprosenten er under 90 % året før. Dette gjør at fellingskvoten er endret fra 83 dyr i 2016 til 63 dyr i 2017. Fellingsprosenten i 2017 ble 82. Dette var siste året i denne planperioden. Nedgang i bestanden er tydelig, dette er som forventet og ønsket. De målbare målsettingene er nådd.

Alle tiltakene de siste 8 år er gjort i et nært samarbeid mellom kommunen og ansvarlige ledere i de 2 SVO i kommunen. Politiske vedtak i 2010 og 2013 som har gitt handlingsrom for en fleksibel forvaltning har bidratt til at det har blitt et godt resultat med en reduksjon av elgbestanden i kommunen. Forskjellig avskytingstakt i de 2 SVO har vært nødvendig for at målsettingene er nådd. Dette viser at fleksibilitet er nøkkelen til gode resultater.

Det er kun felt 1 hjort i 2017. Men ut fra problemer med hjort som ødelegger rundballer i landbruket burde avskytningen vært mye større.

Felling av rådyr var siste år 63 mot 46 dyr forrige år, og det rapporteres om stor bestand i 2017. Det er ikke felt bever de siste 5 årene.

Tildelt og felt hjortevilt i 2017 (2016 i parantes)

Vald	Antall vald	Sum areal	Fellingstillatelser	Felte dyr	Fellings %
Elg	4	158 874	63 (83)	52 (60)	82 (72)
Hjort	2	120 758	23 (23)	1 (2)	4 (9)
Rådyr	41	133 478	148 + 2 vald fri kvote	63 (46)	

Fallvilt 2017 (2016 i parantes)

Art	Påkjørt av bil	Felt i nødverge	Andre årsaker *
Elg	2 (4)		3 (7)
Rådyr	11 (17)		4 (3)
Hjort	0 (0)		0 (0)

* Andre årsaker: Syke eller skadde dyr som er avlivet, eller selvdøde dyr som er funnet.
Påkjørsler av bil viser alle utfall, både døde og friskmeldte.

I Sømna er det en stor bestand av rådyr. I 2017 ble det felt 63 rådyr, 41 av disse var eldre hanndyr. Dette er et knippe eldre rådyrbukker som er felt i Sømna og preparert. Foto: Magnor Grøttheim

GLIMT FRA 2017

Beitebruksplan

Det ble i samarbeid med Sømna bondelag lagt ned et betydelig arbeid i å få på plass Sømna kommunes første beitebruksplan. Vi arrangerte 6 grendemøter som var godt besøkt og gjennomførte en spørreundersøkelse med bra respons. Noen konklusjoner her i Sømna er at:

- Det høstes fôr i utmarka hvert år til en verdi av over 3 millioner kroner.
- Vi har 29.000 dekar utmarksbeite i Sømna. Kan økes til ca 45.000 dekar
- Få som leier utmarksbeite samtidig som de fleste synes de har for lite.
- 70% ønsker å øke bruken av utmarksbeite (3% vil redusere)
- Et flertall ønsker å være med i beitelag/fellesbeite. Vi har ingen slike fellestiltak i drift i dag.

Konklusjonene er at husdyrbrukerne i Sømna ønsker økt beiting i utmarka. Største hinder for mer bruk av utmarksbeite er mangel på tilgjengelig areal og at både tilsyn samt rydding og inngjerding av beite er arbeidskrevende. Det er store muligheter til å hente ut større verdier i utmarka og planen bør følges opp med konkrete tiltak.

Omorganisering

Kommunestyret vedtok i 2017 en ny organisasjonsmodell i Sømna kommune som også berørte landbrukskontoret. Fra 1. september ble fagleder næring en del av oss og vi gikk over til å bli Enhet for landbruk- og næring.

Dette ble senere endret og fra november ble fagleder næring flyttet over i staben og vi gikk tilbake til å være et rent landbrukskontor.

Prioriterte vassdrag og vanndirektivet

Fylkestinget vedtok i 2015 en plan for vannforvaltning i Nordland for å bedre tilstanden i vassdrag og fjorder med vekt på fysiske hindringer, forurensing og lakselus. Dette arbeidet berører de fleste instanser både kommunale, regionale og på fylkesnivå. Fylkesmannen har plukket ut 6 vassdrag i fylket som «prioriterte vassdrag». 4 av dem ligger i Sømna, 2 ligger i Vestvågøy. Gårdbrukerne har stor fokus på emnet og utnytter de økonomiske mulighetene som ligger her og som fører til at tilstanden i vassdragene blir bedre. Dette gir også økte økonomiske ressurser til kommunen.

Til venstre er fra et regionalt møte ang. vanndirektivet som vi hadde her i Sømna i august 2017. Til høyre er gårdbrukere i Sømna samlet til fagmøte om emnet som ble arrangert i Dalbotn i oktober 2017.

Kommuneplanens samfunnsdel

LK var med i en gruppe som har laget kommuneplanens samfunnsdel. I tillegg til en rekke interne arbeidsmøter er det gjennomført to temamøter i K-styret og 5 grendemøter. Resultatet har blitt et positivt dokument som K-styret har et sterkt eierforhold til. Vi sitter nå i en arbeidsgruppe som skal lage kommuneplanens arealdel.

Grendemøter kan være gøy. Her fra møtet på Kvitletun.

Beredskapsgruppa

Gruppa for å forebygge dyreverenstragedier består av folk fra landbrukets HMS-tjeneste, mattilsyn og landbrukskontor. Vi har kun mottatt en bekymringsmelding i 2017. I dette tilfellet har familien tatt grep og fulgt opp gårdsdrift og dyrehold slik at det har vært lite behov for bistand fra gruppa selv om vi har tilbudt dette.

Mattilsynet har hatt store utskiftninger så de som i dag sitter der har i liten grad kjennskap til gruppa. Da vi orienterte dem om gruppa i 2017 var de veldig positive til å videreføre arbeidet. Etter dette har det igjen skjedd utskiftninger hos dem. Det har også skjedd store organisatoriske endringer knyttet til Landbrukets HMS-tjeneste, men de er også positive til å videreføre arbeidet.

Dette er et emne som har stor fokus både hos Fylkesmannen og hos mattilsynet og vi må være forberedt på at i en så stor husdyrkommune som Sømna er det bare et tidsspørsmål før vi opplever en situasjon som kan utvikle seg til en dyreverenstragedie.

Bygging i landbruket

2017 ble et år hvor gårdbrukerne i Sømna var i «tenkeboksen» når det gjaldt planlegging av nye investeringer i bygninger. Bare en søknad ble innsendt til Innovasjon Norge, og fikk innvilget tilskudd av de fylkesvise BU – midlene. Egen avdeling for sinkyr og store kviger var formålet med investeringen. Søknaden på tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk gjaldt «inn på tunet» virksomhet.

Selv om 2017 var et år hvor det ble fremmet uvanlig få søknader om tilskudd til bygging i Sømna, merker vi ved utgangen av året at flere har kommet videre med planleggingen av byggetiltak, slik at flere søknader vil bli fremmet i 2018.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Fra 1. juli 2017 ble tilskuddet til drenering økt til kr. 30,- pr. meter for enkeltgrøft, eller kr. 2000,- pr. dekar berørt areal ved regelmessig grøfting eller profilering. Denne økningen førte til større interesse for søknader om tilskudd, og vi ser at tilskuddet i mange tilfeller bidrar til at jord som har vært svakt drevet eller har vært ute av drift nå blir satt i stand igjen. Samlet ble det innvilget 17 søknader med et samlet tilskuddsbeløp på kr. 426 660,-, alle etter den nye tilskuddssatsen fra 1. juli.

Vi bistår ved planlegging av dreneringstiltak, og det har til tider vært vanskelig å være ajour med henvendelsene.

Søknader om nydyrking

I 2017 ble det behandlet 6 søknader om nydyrking, samlet areal 145 dekar. Søknadene kommer fra brukere som har gjennomført utbygginger i løpet av de siste årene, og vil sikre en bedre tilgang på eget grovfôr og bli mindre avhengig av leid areal. Større tilgang på sprede-areal for husdyrgjødsla med kortere avstand fra gårdstunet er også en faktor som blir vurdert ved nydyrking.

Forskrift om spredning av husdyrgjødsel

Etter kommunal forskrift om spredning av husdyrgjødsel i Sømna, er det tillatt å spre gjødsel uten etterfølgende nedmolding på eng fram til 15. september. Ni brukere fikk etter søknad innvilget dispensasjon for å spre gjødsel etter denne datoen. Det meste av omsøkt spredeareal var utenfor vassdrag, eller med ekstra avstand til vassdrag. Nytt landsdekkende gjødselregel-verk er ventet i nær framtid, og sammen med de tiltakene som blir nødvendig for å sikre vannkvaliteten i lokale vassdrag, vil det føre til strengere krav til hvordan gjødsla kan benyttes i framtida. En omstilling blir derfor nødvendig for en del av brukerne.

Bindal og Sømna vaktområde

Vaktområdet ble tildelt kr. 807 417,- i tilskudd for 2017. Samlet til veterinærene ble det utbetalt kr. 764 776,- i vaktgodtgjørelse gjennom året. Andre utgifter var på kr. 6 513,-. Til vederlag for lokal administrasjon ble det da igjen kr. 36 128,-. Mot slutten av 2017 flyttet to veterinærer som har deltatt i vaksamarbeidet. Men den faste stammen på to veterinærer som har deltatt i vakta gjennom mange år er her fortsatt, og det begynte en ny veterinær på slutten av året. Det er da tre personer som deler på vaktene nå.

Jordkartlegging i Sømna

I september gjennomførte ansatte i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) jordsmonnkart-legging av dyrka jord her i Sømna. Dette arbeidet er en del av en landsomfattende kartlegging av jordbruksarealene.

Formålet er først og fremst å skaffe kunnskap og oversikt over utbredelsen av jordtyper i landbruksområdene. Av denne kartleggingen får man fram informasjon om jordressursen på jordbruksarealet, driftstekniske begrensninger for jordbruksproduksjonen, dreneringsforhold og tørkeutsatthet. I tillegg får man informasjon om ulike begrensninger ved arealet: dybde til fast fjell, innhold av grovt materiale, organiske jordlag, leirinnhold, karbonatinnhold, planering eller påkjørt jord og helling.

Resultatet av kartleggingen vil bli tilgjengelig i løpet av første halvår i 2018.

Informasjonsaktivitet

Vi har hatt diverse nyheter på hjemmesiden til kommunen, kommunens facebookside og sendt ut e-post til gårdbrukere flere ganger. Den mest brukte kanalen vår for å nå gårdbrukere er SMS-grupper. Dette oppleves som effektivt og billig.

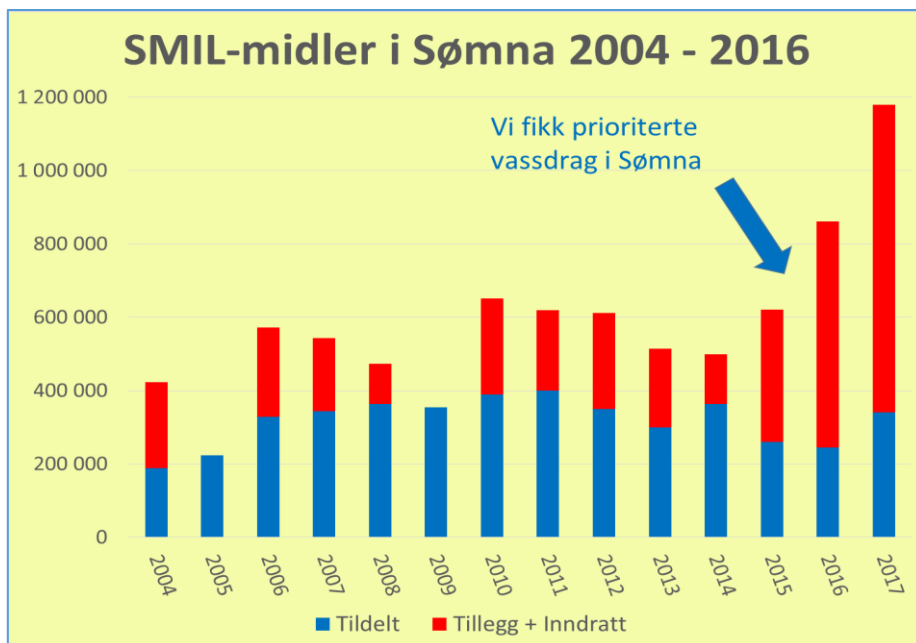
Høsten 2017 ble det gjort et stort arbeide med å utarbeide ny hjemmeside for kommunen. Landbrukskontoret har hatt prosjektleder og jobbet sammen med 2 medarbeidere fra andre enheter i en intensiv prosess med utarbeidelse av ny hjemmeside, og også utarbeidet en ny grafisk profil for kommunen. Den grafiske profilen består av designelementer og maler. Det skal brukes til en tydelig og enhetlig profilering av kommunen.

SMIL-midler

I 2016 valgte FMLA – Nordland ut seks vassdrag i Sømna og Vestvågøy som prioriterte vassdrag.

Det gav små utslag på den ordinære tildelingen av SMIL-midler (blå søyle), men store utslag i form av ekstratildelinger på slutten av året. (rød søyle)

Til møtet den 16 juni fikk vi inn 23 søknader. Totalt ble det søkt om ca 1,6 millioner og vi hadde kr 341.000,- til fordeling. De fleste fikk mye mindre enn de hadde søkt om og 9 søknader fikk avslag. Med bakgrunn i den store etterspørselen, samt at vi har fire prioriterte vassdrag, ba vi om en ekstratildeling fra FMLA. Mange kommuner brukte ikke opp midlene sine og Sømna fikk en ekstratildeling på kr 700.000,-.

Til møtet den 27. nov fikk vi 7 ekstra søknader og det var nå søkt om nesten 2,3 millioner. Tabellen til høyre viser resultatet av tildelingene for de to omgangene:

Beite og Gjerde	387 847
Prioriterte vassdrag *	624 078
Turveier/friområder	99 525
Bygninger	68 000
	1 179 450

* Støtten til prioriterte vassdrag fordeler seg på: rundballelager, gjødsellager, erosjonsforebygging, rundballeplastlager, rydding i fjæra, biogass og miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel.

Landbruksnemnda ser på erosjonsforebygging i Daleelva som er et av de prioriterte vassdragene i kommunen.

Diverse

- Prosjekt Klimaskog avsluttes i 2018. Så langt har 7 felt i Sømna blitt vurdert. Det har kun foregått planting på felt i Teistdalen.
- For å få tinglyst kjøp av fast eiendom måtte kommunen tidligere bekrefte en del opplysninger som ble lagt ved når skjøtet ble sendt Statens kartverk. Fra 2017 er ansvaret for punching av disse opplysningene i Matrikkelen lagt til kommunen og personell på landbrukskontor og teknisk gjør nå denne oppgaven.
- Etter innspill fra kommunen fikk Nordgården gårdsbryggeri i mai et stipend fra Stiftelsen Sagavegen for bryggeriet og reiselivstilbudet de har bygget opp. De fikk med god hjelp av Gunnar Mardal dyrket den gamle kornsorten «Domen» som nå brukes i ølet.
- Landbrukskontoret har i løpet av året hatt et meget godt samarbeide med bondelaget både med beitebruksplan, bondepuber, diverse prosjekt og fagmøter. Det er viktig både for det sosiale og faglige miljøet at vi har et aktivt faglag.

Til høyre ser vi bilde fra et styremøte i bondelaget. Bak fv Jan, Håvard, Bente, Tor Erik og Per Arne. Foran fv. Bjørn Torstein og Linda. Kilde: Facebook

PROSJEKT - LIV I BYGDA

Arbeidsområder for prosjektet

Arbeidsområdene for Liv i Bygda har hovedsakelig vært innenfor følgende fire hovedområder.

1. Landbruk
2. Reiseliv, Bolyst, Integrering og Omdømme.
3. Sommardagan
4. Signalprosjekt.

Etter at prosjektet ble «restartet» med Hans Gunnar Holand som prosjektleder var det behov for å definere innholdet i prosjektet på nytt.

Høsten 2016 ble delvis brukt til å revidere prosjektplanen og den reviderte prosjektplan ble godkjent av styringsgruppen, fylkesmannen og fylkeskommunen ved utgangen av 2016 og var klar til arbeidsåret 2017.

Arbeidsåret har vært preget av en rekke mindre aktiviteter og noen store prosjekter.

Prosjektleder har deltatt på en rekke møter for å informere om prosjektet. Her kan nevnes møte med lag og foreninger med hovedvekt på Sommardagan, Bondelagsmøte på Tilrem og Bondepub ved flere anledninger.

Motivasjonsseminaret «Akkurat passe stor» ble gjennomført i januar og var en stor suksess med om lag 100 deltagere.

Temaet her var å finne motivasjon, stolthet og framtidstro for landbruksnæringen i Sømna. Det var også et mål å vise muligheter for hvordan man kan gjennomføre bruksutbygginger også på de små og mellomstore melkebrukene i Sømna.

Dette seminaret ble fulgt opp ved at Liv i Bygda på vårparten, markedsførte og deltok på en studietur i regi av fylkesmannen i Nordland som hadde fokus på nettopp utbygging på små og mellomstore melkebruk. Det deltok fire bønder fra Sømna på denne studieturen og alle disse har konkrete planer for utbygging nå.

Ved starten av denne delen av prosjektet ble det lagt ned et betydelig arbeid for å få i gang et etablererkurs. Det kom så langt at det ble gjennomført en «Kick off» samling i samarbeid med Nord Norsk Pensjonistskole og Bygdetunet. Det var dessverre akkurat for få interesserte til at vi kunne starte opp dette kurset.

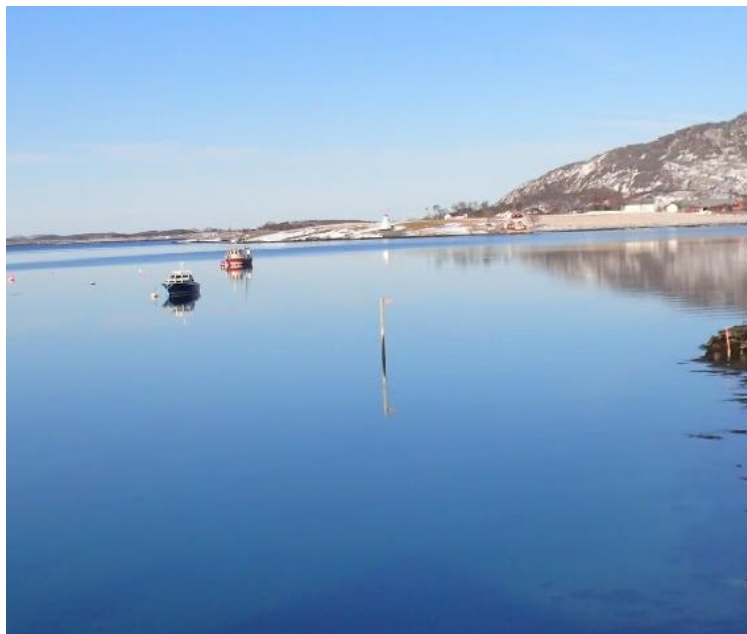
Det ble også lagt ned et omfattende arbeid med å videreføre et påbegynt prosjekt som skulle vise innvandreres ulike matkultur og også bidra til integrering. Det lyktes ikke å få noen til å være leder for gjennomføringen av prosjektet, «Internasjonalt kvinnefellesskap rundt mat i Sømna»

Prosjektleder har vært underlagt både landbruk og næringskontoret i løpet av året som har gått. Han har også flyttet litt rundt på forskjellige kontor etter hvert som behovene til de ulike etatene på kommunehuset har endret seg. Kontorsted ved utgangen av 2017 er i kjelleren på kommunehuset. Prosjektleder har også bistått litt i annen saksbehandling på landbruk, teknisk og næring gjennom året.

Prosjektleder har også vært Sør Helgelands representant i arbeidet med utarbeidelsen av regional landbruksplan i regi av Nordland Fylkeskommune. Hans Gunnar har deltatt i gruppen som har utarbeidet det som omhandler «Landbruk som næring» Dette arbeidet startet i april og skal ut på høring våren 2018 før den endelig vedtas i fylkestinget medio 2018. Dette har vært et veldig lærerikt og viktig arbeid.

Signalprosjekt- Utsmykking av Sømna Allbrukshall

Dette er et prosjekt som prosjektet «Liv i Bygda» har forankret opp mot administrativ og politisk ledelse i kommunen da dette er et prosjekt som går utover de rammer som «Liv i Bygda» har til rådighet. Prosjektet har fremmet et forslag til utsmykking av Allbrukshallen som formannskapet er positive til og som skal opp til videre politisk behandling i løpet av våren 2018. Her er det potensiale for litt «Liv i Bygda». Her vil det kanskje være mange ulike meninger.

Naturens motiv-et lite kunstverk i seg selv!

Sommardagan i Sømna

Store deler av våren og forsommeren ble brukt til å forberede Sommardagan i Sømna .

Dette var et stort arrangement som viser fram store deler av det aktivitets og foreningsliv som finnes i Sømna. Dette er på mange måter disse lag og foreninger som i stor grad bidrar til det gode liv på Sømna og det er av stor betydning at et slikt prosjekt både anerkjenner og støtter opp om de aktiviteter som disse bidrar med.

Sommardagan ble en ukes arrangement som ble kjennetegnet av en uke med godt vær og et utall av aktivitetstilbud. Hele kommunen ble tatt i bruk. Sommardagan ble et vellykket arrangement som bidro positivt til Sømna kommunes omdømme. Det ble høstet mange erfaringer og disse blir tatt med i planleggingen inn mot neste års arrangement.

Prosjektleder hadde en måneds ulønnet permisjon i september.

Som følge av de aktiviteter vi hadde gjennomført og de planer som prosjektet har videre fattet Bondebladet med journalist og tidligere sjefredaktør Lars Olav Haug interesse for «Liv i Bygda» og det som skjer i landbruket i Sømna. Dette resulterte i flere store oppslag, både forside og midtsider, i Bondebladet. Det var reportasjer både om lærlingeordningen i landbruket og om bruksutbygging på små og mellomstore gårdsbruk. Her var Hallvard Ellingsen, Dag Jøran Einvik og Stig Arne Bjørnseth m/familier fantastisk flotte ambassadører for landbruksnæringen i Sømna.

Fokusområder neste år blir opplevelsesbasert reiseliv, biogass, bolyst og Sommardagan i Sømna som de største enkeltstående aktiviteter.

ØKONOMISK RESULTAT 2017

	Reelle nettoutg.	Budsjetterte nettoutg.	Differanse i kr	Forbruk i % av budsjett
Landbrukskontor	1 962 400	1 963 000	600	100
Skogbruk	248 395	300 000	51 605	83
Veterinærvakt	0	0	0	0
Jakt og vilt *)	46 770	26 000	-20 770	180
Liv i Bygda	0	0	0	0
Sum	2 257 565	2 289 000	31 435	99

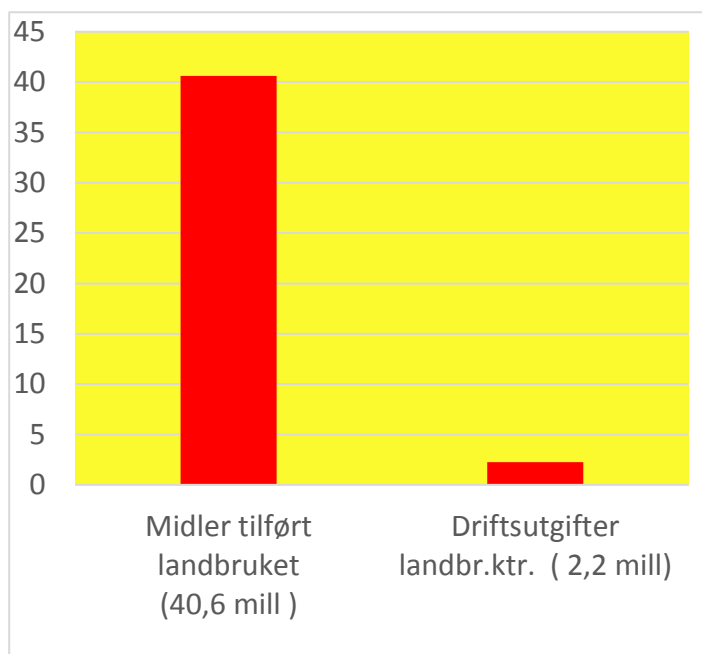
*) Innenfor jakt og vilt er det avsatt 24.120 kroner til viltfondet i 2017.

KONKLUSJONER

Landbrukskontoret har i løpet av året formidlet støtte til Sømna Kommunes viktigste næring med over 40,6 millioner kroner og føler at vi har gjort en innsats for å bevare landbruket i Sømna.

For å hjelpe gårdbrukerne å møte den harde hverdagen mange spår bør personellressursene ved LK opprettholdes. Ellers vil vi fort ende opp som et rent forvaltningskontor mer enn som et aktivt næringskontor.

Landbruket i Sømna er en alt for viktig næring for kommunen til at dette bør skje.

Sømna landbrukskontor våren 2017

Nils Nyborg

Nils Nyborg
Jordbrukssjef

Trond Grønmo

Trond Grønmo
Fagkonsulent

Hans Gunnar Holand

Hans Gunnar Holand
Prosjektleder Liv i Bygda

Bjørn Sylten

Bjørn Sylten
Fagkonsulent

